

Hlas farnosti

ročník
XXXIII.
č. 2
11. 1. 2026

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Voda ako nástroj spásy: od základného elementu po sviatostný znak

Voda je v našom svete podivuhodná tekutina, ktorá nás fascinuje nielen svojou nevyhnutnosťou pre život, ale aj tajomstvom, ktoré v sebe nesie. Tento prostý živel, pokrývajúci väčšinu našej planéty, vnímame nielen ako dar prírody, ale najmä ako mocný nástroj v Božích rukách. V Biblii sa voda spomína viac ako sedemstokrát a jej prirodzená schopnosť očisťovať a udržiavať život slúži Bohu na opis najhlbších duchovných hodnôt. Pre nás veriacich nie je voda len chemickou zlúčeninou, ale, ako hovorí pápež František, je priam „Božím pohladením“ a rečou jeho lásky.

Prítomnosť vody v dejinách spásy nachádzame hneď na samom úsvite stvorenia. Kniha Genezis nám odhaľuje, že nad prvotnými vodami sa vznášal Boží Duch, čím tento element už vtedy dostal tajomnú schopnosť posväcovať. Voda tak od počiatku nie je len pasívnou matériou, ale stáva sa kolískou života, o ktorý sa Boh s láskou stará. Tento úvodný obraz stvorenia sveta predznamenáva neskoršie dielo nového stvorenia, ktoré Boh uskutočňuje skrze milosť krstu.

V neskorších obdobiach Boh používa vodu ako nástroj súdu, ale i milosrdnej záchrany. V dramatickom príbehu potopy sveta a Noemovho korábu Cirkev oddávna vidí jasný predobraz nášho znovuzrodenia. Kým v hĺbinách jedného a toho istého živlu bol koniec nerestí, čnosť tam našla svoj nový a nádejný začiatok. Voda tu pôsobí ako deliaca čiara medzi starým svetom hriechu a novým svetom milosti, čo je podstatou každého krstného obmytia.

Ďalším kľúčovým zastavením je vyslobodenie Izraelitov z egyptského otroctva a ich slávny prechod cez Červené more. Boh vtedy svojmu ľudu zázračne otvoril cestu cez morské hlbiny, čo je pre nás skutočným ohlásením slobody, ktorú v človeku spôsobuje krstná milosť. Kým pramenitá voda v Písme symbolizuje život, morská voda sa v tomto kontexte stáva symbolom smrti starého človeka a víťazstva nad tyraniou hriechu. Tento prechod je predobrazom pokrsteného ľudu, ktorý už viac nepatrí despotickému uchvatiteľovi, ale je slobodným Božím vlastníctvom.

Završenie izraelského exodu nachádzame pri prechode cez rieku Jordán pod vedením Jozueho. Tento moment symbolizuje dar krajiny prisľúbenej Abrahámovmu potomstvu, ktorá je predzvesťou nášho večného života v Bohu. Voda Jordánu tu už nie je len prekážkou, ale vstupnou bránou k blaženému dedičstvu, ktoré sa naplno naplňa až v Novej zmluve skrze Krista. Každý z týchto biblických okamihov nás postupne pripravoval na pochopenie hĺbky krstného tajomstva.

Keď nastala plnosť času, stretávame sa na brehu Jordánu s postavou Jána Krstiteľa a prvou novozákonnou rovinou krstu. Jánov krst bol krstom pokánia, určeným pre tých, ktorí hľadali úprimné obmytie od svojich vín. Bol to však stále len obradný úkon a príprava cesty pre Toho, ktorý mal krstiť Duchom Svätým a ohňom. Vyžadoval od človeka vnútornú dispozíciu a rozhodnutie zmeniť smer svojho života, no sám o sebe ešte neudeloval dar Ducha Svätého.

Druhá rovina sa otvára vo chvíli, keď do vln Jordánu vstupuje sám Boží Syn, Ježiš Kristus. Hoci bol úplne bez hriechu, dobrovoľne sa podrobil tomuto obradu, aby naplnil „všetko, čo je spravodlivé“. V tomto hlbokom geste solidarity s hriešnym ľudstvom Ježiš posvätil samotnú materiu vody pre naše budúce spasenie. Benedikt XVI. vysvetľuje, že Ježiš týmto činom naložil na svoje ramená bremeno viny celého ľudstva.

Táto udalosť v Jordáne je veľkou teofániou, teda slávnostným zjavením Božej slávy. Otec tu verejne vyznáva lásku k svojmu Synovi a Duch Svätý na neho zostupuje v podobe holubice, aby ho ustanovil do mesiášskeho úradu. Tu už voda nie je len znakom ľudského pokánia, ale skrze dotyk vteleného Slova sa stáva reálnou nositeľkou božskej moci. Svätý Cyril Jeruzalemský nás učí, že Ježiš zostúpil do vôd aj preto, aby v nich „rozdrvil hlavy draka“ a premohol sily zla.

Vrchol dejín spásy však nastáva na kríži, kde sa tajomstvo vody definitívne prepája s tajomstvom Kristovej krvi. Keď vojak kopijou prebodol Ježišov bok, vytekla z neho krv a voda, čo sú sväté pramene sviatostí nového života. V boku Spasiteľa Cirkvi vidí zrod krstu i Eucharistie, ktoré nám dávajú večný život. Krst tak má svoju najhlbšiu silu v Kristovej obeti a vzkriesení.

Tretia a pre nás najdôležitejšia rovina je samotná sviatosť krstu, ktorá v človeku reálne spôsobuje to, čo naznačuje. Krst je v pravom zmysle slova kúpeľom znovuzrodenia a úplnej obnovy v Duchu Svätom. Skrze túto sviatosť sme oslobodení od každého hriechu, stávame sa údmi Kristovho tajomného tela a sme začlenení do jeho Cirkvi. Podstatným znakom je ponorenie do vody alebo (trojité) poliatie vodou pri vzývaní Najsvätejšej Trojice. Bohatú symboliku vody si osobitne pripomínáme počas Veľkonočnej vigílie v modlitbe požehnania vody. Kňaz vtedy vzýva Ducha Svätého, aby jeho sila zostúpila do tohto prameňa a urobila ho plodným pre nové Božie deti.

Sviatosť krstu sa od starobylých čias nazýva aj osvietením, pretože pokrstený v nej prijíma Slovo, ktoré je pravým svetlom. Po krste sa človek stáva „synom svetla“, ba v evanjeliovom zmysle sa on sám stáva svetlom pre tento svet. Krst tak predstavuje najkrajšie Božie dobrodenie, ktoré zakrýva našu pohanu a oblieka nás do rúcha neporušiteľnosti. Je to vstupná brána do života v Duchu, ktorá nám otvára prístup ku všetkým ostatným pokladom Cirkvi.

Katolícka náuka zdôrazňuje, že krst vtlača do duše človeka nezmazateľný duchovný znak. Táto duchovná pečať znamená, že pokrstený patrí navždy Kristovi a pred celým duchovným svetom potvrdzuje nadvládu Boha nad jeho životom. Žiadny hriech nemôže tento posvätný znak zotrieť. Preto sa platne udelený krst nikdy neopakuje. Krstom sme pripodobnení nášmu Pánovi v jeho kňazskom, prorockom a kráľovskom poslaní.

Tu naznačená „teológia vody“ je pre veriaceho skutočne inšpirujúca. Voda nám pripomína, že život je nezaslúženým darom, ktorý prijímame s vdáčnosťou obdarovaných a vyzýva k ochrane a zodpovednosti. Každé prežehnanie sa svätenou vodou pri vstupe do chrámu by malo byť vedomým návratom k prameňu nášho vlastného krstu. Voda nás môže inšpirovať k pokore a čistote tak, aby v našich srdciach mohol neustále prúdiť prameň Božej milosti. Sviatosť krstu nás totiž robí novým stvorením, ktoré v Kristovi našlo svoju pravú slobodu a cieľ.

OZNAMY NA TRETIU NEDELU PO NARODENÍ PÁNA – KRST PÁNA

17. 1.	Sobota	Sv. Anton, opát, spomienka
18. 1.	Nedeľa	DRUHÁ NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

Ostatné dni sú férie Cezročného obdobia.

- **Dnešným sviatkom Krstu Pána sa končí Vianočné obdobie** a začína sa *Cezročné liturgické obdobie*. Vianočnú výzdobu v našich kostoloch budeme skladať v pondelok po večernej svätej omši, približne o 17.00 hod. Zároveň by sme chceli dôkladnejšie upratať kostoly po sviatkoch. Prosíme všetkých ochotných farníkov o pomoc a vopred vám za ňu ďakujeme.
- **Od 18. do 25. januára bude tradičný Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov.** Od nedele sa budeme počas ôsmich dní modliť na tento úmysel pri každej svätej omši. Odporúčame túto potrebu aj do vašich súkromných modlitieb. Spoločná ekumenická pobožnosť bude 23. januára.
- **Diecéza katolícka charita v Banskej Bystrici ďakuje za vašu pomoc núdzny.** Na nástenke nájdete list od riaditeľa charity s podakovaním veriacim našej farnosti za finančné príspevky (v roku 2025 spolu 6 068 €), materiálne dary a iné prejavy solidarity. Prostriedky sú konkrétnou a systematickou pomocou na každodennú stravu (40–50 porcií denne). Preto je zmysluplnejšie prispieť do charitnej pokladničky než dávať hotovosť ľuďom na ulici.

Úradné hodiny farskej kancelárie: <u>Pondelok, Streda, Piatok:</u> 9.00 – 11.45 h. <u>Utorok, Štvrtok, Piatok:</u> 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbместо.fara.sk e-mail: fara.bb.место@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesova I, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		